Załącznik do uchwały Nr 1087/2025
Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
z dnia 16 grudnia 2025 r.

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

INSTRUKCJA dla toromistrza Id - 9 (D-15)

Tekst jednolity uwzględniający zmiany wprowadzone:
1) uchwałą Nr 1087/2025 Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z dnia 16 grudnia 2025 r.

Instrukcja będzie obowiązywała zgodnie z postanowieniami
uchwały Nr 1087/2025 Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
z dnia 16 grudnia 2025 r.

Właściciel: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Autor: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala
Biuro Dróg Kolejowych
ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa
tel. (22) 47 32 040
www.plk-sa.pl, e-mail: ilk@plk-sa.pl

Wydawca: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala
Biuro Standaryzacji
ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa
tel. (22) 47 32 614
www.plk-sa.pl, e-mail: ist@plk-sa.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone
Modyfikacja, wprowadzanie do obrotu, publikacja, kopiowanie i dystrybucja
w celach komercyjnych, całości lub części instrukcji,
bez uprzedniej zgody PKP Polskie Linie Kolejowe S.A – są zabronione.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE 4

§ 1 Zakres stosowania instrukcji 4

§ 2 Podstawowe określenia i skróty używane w instrukcji 4

§ 3 Usytuowanie organizacyjne oraz wymagane kwalifikacje dla toromistrza 6

ROZDZIAŁ II PRAWA TOROMISTRZA 7

§ 4 Prawa toromistrza 7

ROZDZIAŁ III OBOWIĄZKI TOROMISTRZA 8

§ 5 Obowiązki toromistrza w zakresie dozoru nad liniami kolejowymi 8

§ 6 Obowiązki toromistrza w zakresie nadzoru i wykonawstwa robót 9

§ 7 Obowiązki toromistrza w zakresie utrzymania przejazdów kolejowych i przejść dla pieszych 10

§ 8 Obowiązki toromistrza w zakresie utrzymania znaków, wskaźników, sygnałów, narzędzi, sprzętu i materiałów 10

§ 9 Zasady postępowania toromistrza w razie szczególnych wydarzeń, wypadków kolejowych i zapobiegania pożarom. 11

§ 10 Obowiązki toromistrza w zakresie zapewnienia sprawności kolei w zimie 12

§ 11 Obowiązki toromistrza w stosunku do innych zakładów spółek Grupy PKP i pracowników innych specjalności w Zakładzie Linii Kolejowych 12

§ 12 Obowiązki toromistrza w stosunku do nie kolejowych jednostek organizacyjnych oraz osób postronnych 12

ROZDZIAŁ IV POSTANOWIENIA KOŃCOWE 13

§ 13 Znajomość obowiązujących instrukcji i aktów prawnych 13

Zmiany i uzupełnienia 14

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1 Zakres stosowania instrukcji

1. Postanowienia instrukcji dotyczą stanowiska toromistrza w Sekcji Eksploatacji w Zakładzie Linii Kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

2. Instrukcja określa prawa i obowiązki toromistrza.

§ 2 Podstawowe określenia i skróty używane w instrukcji

1. Dla potrzeb niniejszej instrukcji wprowadza się poniższe definicje:

   1) **linia kolejowa** – należy przez to rozumieć drogę szynową wraz z przyległym pasem gruntu, a także budynki, budowle i urządzenia przeznaczone do prowadzenia ruchu kolejowego oraz zajęte pod nie grunty,

   2) **droga szynowa** – rozumie się przez to budowlę, składającą się z nawierzchni i podtorza wraz z gruntem na którym jest usytuowana, składającą się z toru o konstrukcji szynowej, dostosowaną do ruchu pojazdów kolejowych,

   3) **nawierzchnia** – rozumie się przez to konstrukcję, składającą się z toru i rozjazdów wraz z elementami przytwierdzającymi i łączącymi oraz podsypką, po której poruszają się pojazdy kolejowe, przystosowaną do przenoszenia na grunt obciążeń stałych i ruchomych,

   4) **podtorze** – rozumie się przez to budowlę geotechniczną wykonaną na gruncie rodzimym jako nasyp lub przekop wraz z urządzeniami ją zabezpieczającymi i odwadniającymi,

   5) **przyległy pas gruntu –** jest to pas gruntu wzdłuż drogi szynowej usytuowany po obu jej stronach oraz przestrzeń nad i pod powierzchnią gruntu, niezbędne do bezpiecznego prowadzenia ruch kolejowego,

   6) **sekcja (ISE)** - sekcja eksploatacji,

   7) **obszar działania** - jest to wyznaczona część linii kolejowych,

   8) **IZDKN** – zespół diagnostyczny głównego inżyniera ds. nawierzchni i podtorza,

2. Przez użyte w Instrukcji skróty należy rozumieć:

1) **Warunki techniczne Id-1** – „Warunki techniczne utrzymania nawierzchni na liniach kolejowych Id-1”

2) **Warunki techniczne Id-3** – „Warunki techniczne utrzymania podtorza kolejowego Id-3”

3) **Instrukcja Id-4** – „Instrukcja o oględzinach, badaniach technicznych i utrzymaniu rozjazdów Id-4”

4) **Instrukcja Id-5** – „Instrukcja spawania szyn termitem Id-5”

5) **Moduł D2 Diagnostyka - dozorowanie – Id-1**

6) **Instrukcja Im-1** – „Instrukcja o prowadzeniu gospodarki materiałowej i magazynowej Im-1”

7) **Instrukcja Id-9 (D-15)** – „Instrukcja dla toromistrza Id-9 (D-15)”

8) **Instrukcja Id-10 (D-16)** – „Instrukcja badań defektoskopowych szyn, spoin i zgrzein w torach kolejowych Id-10 (D-16)”

9) **Instrukcja Ir-17** – „Instrukcja o zapewnieniu sprawności kolei w zimie Ir-17”

10) **Instrukcja Ir-15** – „Instrukcja o kolejowym ratownictwie technicznym Ir-15”

11) **Instrukcja Id-16** – „Instrukcja o utrzymaniu kolejowych obiektów inżynieryjnych do prędkości 250 km/h Id-16”

12) **Instrukcja Id-13 (D-41)** – „Instrukcja użytkowania oraz utrzymania pługów i zespołów odśnieżnych Id-13 (D-41)”

13) **Instrukcja Ie-1** – „Instrukcja sygnalizacji Ie-1”

14) **Instrukcja Ie-5** – „Instrukcja o zasadach eksploatacji i prowadzenia robót w urządzeniach sterowania ruchem kolejowym Ie-5”

15) **Instrukcja Ie-14** – „Instrukcja o organizacji i użytkowaniu sieci radiotelefonicznych Ie-14”

16) **Instrukcja Iet-1** – „Instrukcja eksploatacji i utrzymania urządzeń elektrycznego ogrzewania rozjazdów Iet-1”

17) **Instrukcja Ir-1** – „Instrukcja o prowadzeniu ruchu pociągów Ir-1”

18) **Instrukcja Ir-7** – „Instrukcja obsługi przejazdów kolejowo-drogowych i przejść Ir-7”

19) **Instrukcja Ir-9** – „Instrukcja o technice wykonywania manewrów Ir-9”

20) **Instrukcja Ir-10** – „Instrukcja o przewozie przesyłek nadzwyczajnych po torze 1435 mm Ir-10”

21) **Instrukcja Ir-10a** – „Instrukcja o przewozie przesyłek nadzwyczajnych po torze 1520 mm Ir-10a”

22) **Instrukcja EBH – 1a (Et4)** – „Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach elektroenergetyki kolejowej. Prace przy i w pobliżu urządzeń sieci trakcyjnej oraz linii potrzeb nietrakcyjnych zbudowanych na konstrukcjach sieci jezdnej EBH – 1a (Et4)”

§ 3 Usytuowanie organizacyjne oraz wymagane kwalifikacje dla toromistrza

1. Toromistrz pełni powierzone obowiązki na wyznaczonym przez dyrektora Zakładu Linii Kolejowych obszarze działania.
2. Toromistrz jest odpowiedzialny za stan przydzielonego obszaru działania, za który odpowiada bezpośrednio przed naczelnikiem sekcji.
3. W razie konieczności toromistrz może być wyznaczony do pracy na innym obszarze działania tej samej lub innej sekcji.
4. Toromistrz musi posiadać wymagane kwalifikacje i dobry stan zdrowia oraz mieć zdane egzaminy, które określone są odrębnymi zarządzeniami, rozporządzeniami i instrukcjami.
5. Toromistrz podlega bezpośrednio naczelnikowi sekcji, od którego otrzymuje polecenia. Ponadto toromistrz może otrzymywać polecenia od innych przełożonych, a także w sytuacjach szczególnych od kierującego zespołem diagnostycznym. W razie otrzymania takich poleceń powinien je wykonać i powiadomić niezwłocznie naczelnika sekcji.

6. Toromistrza, w przypadku jego nieobecności, zastępuje wyznaczony przez naczelnika sekcji pracownik z odpowiednimi kwalifikacjami, szkoleniami i stanem zdrowia, na którego przechodzą na czas zastępstwa prawa i obowiązki toromistrza.

7. Przed objęciem stanowiska, toromistrz powinien otrzymać - za pokwitowaniem, od naczelnika sekcji obowiązujące go instrukcje, zarządzenia i rozporządzenia w celu ich stosowania i przestrzegania.

8. Toromistrzowi podlegają pracownicy przydzieleni przez naczelnika sekcji.

9. Toromistrz zapoznaje pracowników z warunkami pracy na obszarze działania, szkoli ich w zakresie przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

10. Toromistrz dokonuje kontroli pracy pracowników, którzy posiadają indywidualny zakres czynności na obszarze jego działania.

11. Toromistrz podlega pouczeniom i egzaminom, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie rozporządzeniami, zarządzeniami i instrukcjami.

ROZDZIAŁ II PRAWA TOROMISTRZA

§ 4 Prawa toromistrza

1. Toromistrz ma prawo:

   1) żądać zamknięcia toru,

   2) żądać wprowadzenia ograniczenia prędkość biegu pociągów,

   3) w sprawach zawodowych i w przypadkach zagrożenia bezpieczeństwa ruchu korzystać z wszelkich dostępnych środków łączności,

   4) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia jego lub przydzielonych pracowników, przerwać pracę i oddalić się wraz z pracownikami z miejsca zagrożenia,

   5) wstrzymać roboty prowadzone bez zgody Zakładu Linii Kolejowych oraz takie roboty, które zagrażają lub mogą zagrozić bezpieczeństwu ruchu albo stateczności drogi szynowej,

   6) wnioskować do naczelnika sekcji w sprawach poprawy warunków pracy, karania i nagradzania przydzielonych pracowników.

ROZDZIAŁ III OBOWIĄZKI TOROMISTRZA

§ 5 Obowiązki toromistrza w zakresie dozoru nad liniami kolejowymi

1. Do obowiązków toromistrza należy dozorowanie linii kolejowych oraz podejmowanie działań eliminujących zagrożenia bezpieczeństwa ruchu na wyznaczonym obszarze działania.

2. Powyższe powinno być w szczególności realizowane poprzez:

   1) dokonywanie obchodów, objazdów, pomiarów, oględzin i badań technicznych z częstotliwością i w zakresie określonym w warunkach technicznych i instrukcjach ujętych w §2 ust.2 niniejszej instrukcji,

   2) udział w zespołach i komisjach, o których mowa w warunkach technicznych i instrukcjach ujętych w §2 ust.2 niniejszej instrukcji,

   3) rejestrowanie wyników czynności o których mowa w pkt.1 zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie warunkami technicznymi i instrukcjami ujętymi w §2 ust.2 niniejszej instrukcji.

3. W przypadkach zagrażających bezpieczeństwu ruchu toromistrz ma prawo:

   1) żądać zamknięcia toru i postąpić zgodnie z § 9 ust. 2 ,

   2) *uchylony*[(1)],

   3) żądać ograniczenia prędkość jazdy pociągów.

4. Toromistrz ma obowiązek:

   1) na bieżąco zapoznawać się i analizować dokumentację dotyczącą stanu linii kolejowych na wyznaczonym obszarze działania, przekazywaną do sekcji przez pracowników zespołu diagnostycznego,

   2) niezwłocznie przyjmować do wiadomości usterki zapisane w „Książce kontroli obchodów” - D 803 i w „Dzienniku oględzin rozjazdów, skrzyżowań torów w jednym poziomie oraz wyrzutni płóz hamulcowych na górkach rozrządowych” – D 831.

5. Toromistrz ma obowiązek usunąć bezzwłocznie usterki zagrażające bezpieczeństwu ruchu w miarę posiadanych możliwości, a jeżeli jest to niemożliwe, miejsce zagrożone osłonić sygnałami „Stój” zgodnie z Instrukcją Ie–1 i zażądać zamknięcia toru oraz powiadomić naczelnika sekcji.

6. Toromistrz powinien zgłaszać naczelnikowi sekcji wszelkie usterki, które występują na terenie działania sekcji.

§ 6 Obowiązki toromistrza w zakresie nadzoru i wykonawstwa robót

1. Toromistrz organizuje i nadzoruje roboty konserwacyjno – naprawcze wykonywane siłami i środkami Zakładu Linii Kolejowych na terenie wyznaczonego obszaru działania, według wymogów określonych w Warunkach technicznych Id-1, Id-2, Id-3 i Instrukcji Id-4.
2. Toromistrz kierując robotami konserwacyjno – naprawczymi, powinien w szczególności przestrzegać:
   1) jakości i terminów robót,
   2) osłonięcia miejsca pracy wskaźnikami i sygnałami,
   3) bezpieczeństwa ruchu,
   4) przepisów i zasad BHP oraz przepisów przeciwpożarowych,
   5) oszczędności materiałów,
   6) prawidłowego wykorzystania czasu pracy,
   7) prawidłowego wykonania robót,
   8) zasad ochrony środowiska.
3. Toromistrz uczestniczy w odbiorach robót konserwacyjnych lub utrzymaniowo – naprawczych, realizowanych w systemie zleconym. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, toromistrz przekazuje tor, rozjazd, itp. do eksploatacji.
4. Toromistrz w przypadku prowadzenia robót konserwacyjnych lub utrzymaniowo – naprawczych zapoznaje pracowników z warunkami, organizacją i technologią pracy, szkoli w zakresie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.
5. Toromistrz sprawdza czy tereny wydzierżawione przez Zakład Linii Kolejowych są użytkowane zgodnie z zawartymi umowami.
6. Toromistrz sprawdza czy na roboty obcych inwestorów, realizowane na terenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., wykonawca posiada stosowne zezwolenia oraz czy prowadzone roboty nie zagrażają bezpieczeństwu ruchu i bezpieczeństwu ludzi.

§ 7 Obowiązki toromistrza w zakresie utrzymania przejazdów kolejowych i przejść dla pieszych

1. Toromistrz ma obowiązek zapewnić należyty stan:
   1) nawierzchni w obrębie przejazdów i przejść,
   2) odwodnienia w rejonie przejazdów i przejść,
   3) oznakowania wskaźnikami, znakami oraz tablicami ostrzegawczymi rejonu przejazdów i przejść,
   4) wygrodzenia dojazdów i dojść do przejść.
2. Toromistrz dba o zachowanie wymaganych warunków widoczności przejazdów i przejść.

§ 8 Obowiązki toromistrza w zakresie utrzymania znaków, wskaźników, sygnałów, narzędzi, sprzętu i materiałów

1. Toromistrz musi wiedzieć, jakie wskaźniki, znaki i sygnały mają znajdować się na wyznaczonym obszarze działania, dbać o ich należyty stan i właściwą ilość.
2. Toromistrz powinien posiadać niezbędne narzędzia i sprzęt, w wyznaczonych do tego pomieszczeniach i utrzymywać je w takim stanie, aby nadawały się w każdej chwili do pracy.
3. Toromistrz powinien dbać o to, aby znajdujące się na obszarze działania materiały były składowane na wyznaczonych do tego celu miejscach, były zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub kradzieżą.
4. Toromistrz powinien dbać, aby powierzone mu specjalistyczne przyrządy pomiarowe posiadały aktualną legalizację.

§ 9 Zasady postępowania toromistrza w razie szczególnych wydarzeń, wypadków kolejowych i zapobiegania pożarom.

1. Podczas niesprzyjających warunków atmosferycznych (takich jak: ulewne deszcze, silna mgła, intensywne opady śniegu, itp.) toromistrz powinien przestrzegać, aby:

   1) w torach czynnych nie były prowadzone planowe roboty konserwacyjno – naprawcze, natomiast roboty wykonywane dla zachowania ciągłości i bezpieczeństwa ruchu ograniczyć do minimum z zachowaniem szczególnych środków ostrożności.

   2) roboty wymagające osłonięcia sygnałami „stój” były rozpoczynane tylko w niezbędnych przypadkach,

   3) pracownicy byli pouczeni o zachowaniu szczególnej ostrożności przy prowadzeniu robót w tych warunkach, a miejsce pracy zabezpieczone zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Po otrzymaniu wiadomości o wypadku lub wydarzeniu kolejowym albo w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i ciągłości ruchu kolejowego - toromistrz niezwłocznie powiadamia dyżurnego ruchu najbliższego posterunku i udaje się na miejsce wypadku, w celu osłonięcia go właściwymi wskaźnikami i sygnałami. W razie potrzeby udziela pomocy przy ratowaniu poszkodowanych i mienia, a jednocześnie nie dopuszcza do zatarcia śladów po wypadku.

3. Dla zapobiegania pożarom toromistrz powinien:

   1) zabraniać palenia ognisk i składowania bez należytego zabezpieczenia materiałów łatwopalnych na terenie kolejowym lub w bezpośrednim sąsiedztwie,

   2) dbać, aby materiały do robót były właściwie składowane i należycie zabezpieczone przed pożarem; składy materiałów łatwopalnych muszą być urządzone zgodnie z przepisami i posiadać zabezpieczenie przeciwpożarowe,

   3) dbać, aby pasy przeciwpożarowe były należycie utrzymane,

   4) czuwać, aby sprzęt do gaszenia pożaru był sprawny i usytuowany w wyznaczonych miejscach.

§ 10 Obowiązki toromistrza w zakresie zapewnienia sprawności kolei w zimie

1. Toromistrz powinien stosować się do postanowień Instrukcji Ir-17.
2. Toromistrz powinien postępować zgodnie z regulaminem akcji zimowej na terenie działania sekcji i realizować go na obszarze swojego działania lub w zakresie powierzonym mu przez naczelnika sekcji.
3. Toromistrz nadzoruje i organizuje pracę osób przydzielonych mu do pracy w ramach akcji zimowej.

§ 11 Obowiązki toromistrza w stosunku do innych zakładów spółek Grupy PKP i pracowników innych specjalności w Zakładzie Linii Kolejowych

1. Toromistrz może współpracować z pracownikami innych spółek Grupy PKP i podmiotów gospodarczych spoza Grupy PKP, w zakresie zawartych przez Zakład Linii Kolejowych umów i porozumień oraz innych obowiązujących przepisów.
2. Toromistrz powinien ściśle współpracować z pracownikami zespołu diagnostycznego oraz wszystkimi pracownikami sekcji eksploatacji.

§ 12 Obowiązki toromistrza w stosunku do nie kolejowych jednostek organizacyjnych oraz osób postronnych

1. Toromistrz powinien współdziałać, na podstawie obowiązujących przepisów oraz otrzymanych poleceń przełożonych, z organami powołanymi do ścigania przestępstw na obszarze kolejowym podczas wykonywanych przez te organa ich obowiązków.
2. W stosunku do osób postronnych toromistrz powinien stanowczo wymagać stosowania się do przepisów kolejowych. W razie trudności powinien zwrócić się o pomoc do Straży Ochrony Kolei lub Policji.
3. Toromistrz nie powinien udzielać informacji dotyczących PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. osobom postronnym.

ROZDZIAŁ IV POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 13 Znajomość obowiązujących instrukcji i aktów prawnych

1. Toromistrza obowiązuje znajomość postanowień warunków technicznych i instrukcji wymienionych w § 2 ust. 2 oraz Ustawy Prawo budowlane, Ustawy Kodeks pracy, przepisów przeciwpożarowych oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie zagadnień, które są związane bezpośrednio z wykonywanymi przez niego czynnościami.
2. Inne obowiązki toromistrza nie wymienione w niniejszej instrukcji określa Regulamin organizacyjny Zakładu Linii Kolejowych.

Zmiany i uzupełnienia

	Zmiana (uzupełnienie) wynikająca z aktu normatywnego ogłoszonego w Biuletynie			Dotyczy §, ust.	Zmiana (uzupełnienie) obowiązuje od dnia	Czytelny podpis pracownika wnoszącego zmiany (uzupełnienia)
	data	numer	pozycja			
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
21						
22						
23						
24						
27						
28						

Uwaga: Przy wnoszeniu zmian do instrukcji należy w tekście wskazać numer porządkowy wnoszonej zmiany (uzupełnienia).

Załącznik Nr 1 – *uchylony*[1]